UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

4. Resurrexit, sicut dixit alleluia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-56381

Visual Library

to de condigno, vt loquuntur Theologi, ſed *Merito de congruo*. Meruit autem id, voluntaria obſequij ſui munera ad Myſterium Incarnationis perficiendum offerendo, quando in Angelico colloquio dixit: *Ecce Ancilla Domini, fiat mihi ſecundũ verbum tuũ.* Tunc enim cum eximia fide, ſpe, & charitate, humilitas profundiſſima, & obedientia promptiſſima promicuit: quæ quidem omnes virtutes cum actibus ſuis diſpoſitio fuerunt, vt promereretur de congruo Maternitatem Dei, dignitatem ſcilicet illam, qua maior ſub Deo nequit intelligi, qua factum eſt, vt concipiens Filium Dei, affinitatem arctiſſimam & altiſſimam cum Deo contrahere.

Dicendum ergò, & ſæpè corde voceque repetendum eſt iſtud hoc ſacro tempore; Lætare, ô Regina Cœli, ô Mater Altiſſimi, quia *Reſurrexit* ille, quem ſacris Viſceribus novem menſibus portare meruiſti.

Affectus Congratulationis ad B. V.

1. *Lætare*, quia *Reſurrexit* ille, quem meruiſti portare cum gaudio in Templum Ieruſalem, & in manus Simeonis Senis, & Annæ Viduæ cum ALLELVYA publicè conſignare.

2. *Lætare*, quia *Reſurrexit* ille, quem in Infantia, tamquam Nutrix & Gerula, continuò portare meruiſti, & Vbere de Cœlo pleno lactare; & tamquam Tutrix eius curam gerere.

3. *Lætare*, quia *Reſurrexit* ille, quem meruiſti portare in Ægyptum, longo ſanè itinere, vt lucis æternæ ibi introducendæ primordia ſignaret, & ſecum adveheret; dum eum illuc ex Iudæa meruiſti introducere, & brachijs ac humeris maternis vectare.

4. *Lætare*, quia *Reſurrexit* ille, quem tot annis meruiſti portare per amorem in corde; & poſt extremum ſpiritum vlnis etiam maternis excipere, & de Cruce depoſitum amplecti, & in ſepulchrum inferre; ille, inquam, poſt tot acerba tormenta, & ipſius, & tua, *Reſurrexit*, numquam ampliùs moriturus.

5. *Lætare*, quia *Reſurrexit* Sol tuus & Lux tua, Gaudium tuum & Gloria tua, Vita & ſuprema Felicitas tua, vnicum Deſiderium cordis tui, ſummumque Bonum tuum.

6 *Lætare*, quia *Reſurrexit* tamquam Victor mortuus, peccati, & inferni; ſicque non ſolùm Tibi reſurrexit, ſed & nobis, & toti Orbi; ideoque tecum lætamur & cantamus, Alleluya; quia poſtquam *Mors & Vita duello conflixère mirando, Dux vitæ mortuus regnat vivus.* Ideò ergò & nos tibi coniubilamus.

7. *Lætare*, quia *Reſurrexit*, & omnes hoſtes ſuperavit, Phariſæorum invidiam, Iudæorum calumniam, infidelium cæcitatem & malitiam, & ideò totus cum eo mundus redivivus præfert lætitiam. Sic te ab omni mœrore abſolvit reſurgens, quando & nos ſecum reſuſcitavit; vt iam fores Mater lætitiæ pro te & filijs tuis, quia te anteà ſterilem in domo nunc habitare facit Matrem filiorum lætantem, *Leva ergò oculos tuos in circuitu, & vide, omnes iſti congregati ſunt, venerunt tibi, filij tui de longè venient, & filiæ tuæ de latere ſurgent, vt Tibi Alleluya decantent* cum lætitia & iubilatione.

Iſa. 60.

8. *Lætare*, quia *Reſurrexit, & vicit Leo de tribu Iuda, Radix David*, & factus eſt Agnus, qui inventus eſt dignus aperire librum, & ſolvere ſeptem ſignacula eius, cui dant honorem, & qui in cœlo ſunt, & qui in terra, & qui ſub terra, & qui in mari, & qui in eo, vt dicitur in Apoc. Hic Radix tua eſt, & tamen de Radice tua eſt. Leo eſt rugiens, & tamen Agnus mitis eſt; Tu Leæna eius Mater generoſa; Tu Ovis, quæ peperiſti eum. En ipſe ſe ſuſcitavit, & reſurrexit, ſicut dixit.

RESVRREXIT, SICVT DIXIT ALLELVYA.

SECT. IV.

Varia de Reſurrectione Christi Teſtimonia ex veteri Teſtamento.

1. RESurrectionem ſuam prædixit per Michæam Vatem, ſic alloquens Synagogam ſibi hoſtem, vel etiam mortem. *Ne læteris inimica mea ſuper me, quia cecidi conſurgam. Cùm ſedero in tenebris, Dominus lux mea. Iram Domini portabo, donec cauſam meam iudicet, educet me in lucem, videbo iuſtitiam eius.* Quaſi dicat: Poſtquam fuero in tenebris ſepulchri, educet me Pater in lucem reſurrectionis. Quia ego ſum Redemptor conſtitutus, ad tempus pro genere humano iram Patris portare debeo: ſed mox inferni & peccati Victor agnoſcar, & toto Orbe Pater clarificabit me, oſtendetque ſuam iuſtitiam, exaltando meam humiliationem. Ita fiet vt Synagoga fiat in prædam & conculcationem hoſtium. Reſurrexit ergò ſicut dixit ore prophetico multis retrò ſæculis.

Michæ.

2. Reſurrectionem ſuam prædixit per Prophetam & Regem *Non derelinques animam in inferno, nec dabis ſanctum tuum videre corruptionem* Sic Filius alloquitur Patrē, ſecurus de ſua Reſurrectione, prædicens & lætitiam tunc oriundam. *Propter hoc lætatum eſt cor meum, & exultabit lingua mea.* Hæc eſt laus Dei, hoc eſt illud *Alleluya*, quod nobiſcum canit in Reſurrectione ſua. Nam S. Petrus Acto. 2. verſum dictum de Chriſto interpretatur, ex illo probans eius reſurrectionem à mortuis. In morte enim Chriſti anima ſeparata fuit à corpore, & deſcendit ad limbum, ſed non diu ibi manſit. Enumerant enim quidam tantùm triginta novem horas, vel quadraginta ab hora nona Feriæ ſextæ, quando emiſit ſpiritum, vſque ad diluculum diei Dominicæ, quando reſurrexit. Sic non permiſit Pater per corruptionem incinerari eius corpus, nec animam diu in morte detineri. Vndè & ruſus dicit per eundem Prophetam ſuum prædicens reſurrectionem: *Ego dormivi, & ſomnum cepi, & exurrexi, quia Dominus ſuſcepit me* De hoc igitur illi gaudium, & nobis, & tibi, ô Maria, quia reſurrexit ſicut dixit, Alleluya. Quapropter de Chriſto Mariam alloquente illud aliqui piè meditando intelligunt: *Exurge pſalteriũ & cythara, exurge gloria mea, exurgã diluculo.*

Pſal. 15. *Pſal. 15.* *Pſal. 3.*

3. Reſur.

Oſea. 13.

3. Reſurrectionem prædixit ſuam olim per os Prophetæ: *Ero mors tua, ô Mors! ero morſus, ô inferne!* Ipſe enim inter mortuos liber futurus hoc liberè dixit. Idemque eſt ac ſi Morti diceret inſultans: Efficiam per reſurrectionem meam, vt omnes iuſti tandem reſurgant numquam morituri, & omne regnum tuum extinguã, dum mortale hoc induet incorruptionem. Tunc, ô mors, abſorpta eris in victoria, *Morſus quoque ero tuus, ô Inferni!* Morſus quem voluiſti deglutire, ſed non poteris digerere; immò cogeris vomere, & ſimul quidquid cibi electi deglutiveras, animas ſcilicet iuſtorum, quas ventre tuo continebas. Sic nimirum ſæpè Dominus per Prophetarum eloquia ſuam prædixit reſurrectionem; ideò in Symbolo ſpecialiter dicitur, *Reſurrexit ſecundùm ſcripturas.*

Teſtimoo nia Reſurrectionis Chriſti ex nouo Teſtamẽto. Luc. 21.

4. Quod ſpectat ad novum Teſtamentum, *Reſurrexit*, ſicut dixit Matth. 12. vbi affert exemplum Ionæ Prophetæ: *Sicut Ionas fuit in ventre ceti tribus diebus & noctibus, ſic erit Filius hominis in corde terræ.* Ionas optavit in mare deijci, vt alij ſalvarentur; ſic Dominus ſe obtulit, vt eius morte ſalvaremur. Deglutivit Cetus Ionam, ſed non nocuit, nec devorare potuit, incolumem protinùs tertio die effudit in aridam: Sic & Mors ore hiante Chriſtum excepit, ſed mox reddidit glorioſum. Quare & hic *Alleluya* decantandum.

5. Vlteriùs *Reſurrexit* ſicut dixit Iudæis petentibus ſignum poteſtatis, quâ eiecerat vendentes in Templo, dum reſpondit: *Solvite Templũ hoc, & in tribus diebus excitabo illud.* Hoc dicebat de templo corporis ſui, quod Iudaicâ impietate reſolutũ, divinâ in triduo ſuſcitavit potentiâ. Vnde cum ſurrexiſſet à mortuis, recordati ſunt Diſcipuli, quia hæc dicebat, & crediderunt ſcripturæ & ſermoni quem dixit Ieſus, vt ait S. Ioannes.

Luc. 18.

6, Denique, *Reſurrexit*, ſicut dixit Diſcipulis, idque apertis verbis, ſine metaphora aut allegoria: *Ecce aſcendimus Ieroſolymam, & ecce Filius hominis tradetur, illudetur flagellabitur, occidetur, & tertia die reſurget.* Quid clariùs? Et tamẽ nihil horum intellexerunt. Intellexerat probè Maria myſterium Paſſionis & Reſurrectionis, & conferebat in corde ſuo hæc quæ audiverat à Filio cum his quæ legerat apud Prophetas, & audiverat à Simeone: *Ecce poſitus eſt in Reſurrectiouem multorum.* Vnde non vacillavit in fide reſurrectionis, nec cũ mulieribus venit ad ſepulchrum, quaſi incerta de nuntio, aut incredula de oraculo, aut dubitans de Filij verbo: ſed in ſecreto conclavi cõfixa dolore paſſionis expectavit nuntium reſurrectionis, ſive per Archangelum Gabrielem, ſive per ipſummet Filium, quem ei primò apparuiſſe communis Eccleſiæ ſenſus eſt.

Pſal. 29.

Sic in ea adimpletur illud: *Ad veſperum demorabitur fletus, ad matutinum lætitia, &c.*

Reſurrectio Chriſti ſpeciale fuit gaudium B. Virg.

Hoc ergo gaudium meritò rememoramus, quia gaudium non ſolum fuit vniverſæ terræ, ſed etiam quia fuit ſpeciale gaudium Matris Ieſu & Matris noſtræ Mariæ, vnde ei cum Angelis canimus, *Reſurrexit, ô Maria, ſicut dixit, Alleluia.* Quaſi diceremus: Sicut Maria ſoror Moyſis prima ſumpſit tympanum, & duxit chorum, cantavitque Domino glorioſè, quia Dominus mirè magnificatus eſt, *Equum & aſcenſorem deiiciens in mare*, & Moyſen ſuum fratrem per Virgam prodigijs inclytum fecit triumphare: Ita magis te decet ô Maria, primiceriam eſſe & præcentricẽ in triũpho Filij tui, qui per Crucis admirabilẽ Virgam de hoſtibus ſuis de noſtris triumphavit, eoſque in Sanguinis ſui mari demerſit ac Victor evaſit, Reſurrexitque ſicut dixit, Alleluya. Canta igitur Domino glorioſè, quia tuus eſt triumphus, Filij tui triumphus. Te canentem & gaudentem ſequetur chorus fæmineus. Te ſequetur Magdalena ac aliæ Evangelicæ mulieres, quibus dicitur *Ieſum quæritis Crucifixum, Surrexit non eſt hic*, quod idem eſt ac ſi diceretur, *Reſurrexit ſicut dixit, Alleluya.* Poſtmodũ in choro & gaudio ſequentur Apoſtoli & Diſcipuli, quibus etiam dicitur, Reſurrexit ſicut dixit, Alleluya, *In Gallilæa eum videbitis ſicut dixit vobis.*

Exod. 15.

Marc. 16.

Nos quoque in Gallilæa, hoc eſt, in tranſmigratione huius vitæ eum ſperamus videre cum cantu & gaudio, ſi de eius Reſurrectione gaviſi fuerimus tempore huius vitæ, ſi nunc & eum prout decet laudaverimus, & glorificaverimus. Iucundum eſt audire quod hac de re ſcribit Tho. Cantip. *Multos, inquit, legimus in morte exultaſſe, & quaſi iam cæleſtem Patriam in iubilo prævenientes dulciter cecinisse. Exemplum audiamus. Quidam frater Ordinis Prædicatorum, vitæ ſanctæ, Lector in Brugenſi Flandriæ domo, graviter infirmatus eſt. At cùm morti appropinquaret, eſſetq; vultu lætiſſimo ſeruiens ei Frater cum lachrymis flagitavit, vt ſi quid conſolationis interiùs accepiſſet à Domino, dignaretur edicere. Cui ille præ gaudio ſilere non valẽs, Verè ait, accepi, quia D. Ieſus morti meæ præſentialiter adfuturum promiſit.* Cui Frater: *Et ego conteſtor te per eumdem Dominũ, vt mihi digito vel nutibus innuas, cùm eum videris præſentem.* Ipſe vero reſpondit *Libenter faciam ſi permiſerit Dominus. Die poſt tertiâ morbo ingraveſcente, tabula percuſſa eſt, & conuenerunt Frares, cõcurreruntq; in infirmariam præſtolantibus ergo & orantibus illis. Frater moriens digitum cum manu ad certum locum oſtendit, & circũfuſis oculis cum cantu leniſſimo dicere cæpit:* In Gallilæa Ieſum videbimus, ſicut dixit nobis, Alleluya. *Quo finito protinùs expirauit. Qui verò præſentes fuerũt, mihi cum gaudio & lachrymis retulerunt.*

Thom. Cantip. l. 2. cap. 50. Apum.

Non abſimile eſt quod in Martyrol. Franciſcano legitur de B. Electo, Confeſſore pijſſimo, qui vivebat anno 1365. Obiit autem iuvenis in Conventu Bremenſi in Teutonia. Cum morti proximus foret, Ieſum ſibi repræſentans non ſolum reſurgentem, ſed etiam aſcendentem in cælum, & ſe illuc trahentem, cæpit illud Evangelij ſubmiſſè canere: *Aſcendo ad Patrem meum, & Patrẽ veſtrũ, Deum meum, & Deum veſtrum.* Secundò iterũ illud ipſum altiùs canendo repetijt. Et tertiò altiore

Ioan. 20.

adhuc voce & cantu repetens, feliliter expiravit, & obdormivit in Domino in præſentia Fratrum, qui ad hanc vocem accurrerant.

Martyro. Franciſc.

Pſal. 138.

Pſal. 3.

In eodem Martyrologio refertur de Beata Elizabetha ab Annunciatione, Abbatiſſa in Monaſterio S. Mariæ de Portu, quòd viginti annis continuo morbo afflicta ſemper repetebat illud: *Et enim illuc manus tua deducet me, & tenebit me dextera tua.* Morti verò iam proxima ſubiecit maximo pietatis ſenſu: *Ego dormiui, & ſomnum cepi, & exurrexi, quia Dominus ſuſcepit me.* His verbis ſanctiſſimè ſpiritum in manus Domini tradidit, æternum cum eo victoria. Ecce omnes hi in Gallilæa, hoc eſt in transmigratione, Ieſum viderunt, ſicut dixit illis: & de Matris eius Mariæ gaudijs participes fuerunt, ab eiſque decantatur modò Æternum Alleluya. O vtinam eorum ſequamur veſtigia, vt eadem aſſequi valeamus gaudia? Hoc nobis impetra, ô cæli Regina!

SECT. V.

ORA PRO NOBIS DEVM, ALLELUYA.

Ad elevandas preces noſtras invocanda eſt B. V.

Ioan. 4.

ORationes noſtræ ex ſe languidæ ſunt, timidæ, incertæ, & repentes & repentes, multisque imperfectionibus obnoxiæ, ideoque in illis parum ſpei collocandum eſt, quatenus procedunt à nobis: & tamen orare nos iubet Dominus, ſed vult orationem noſtram adiuvare per merita ſua, & imperfectionem illius ſupplere. Vnde dicit: *Si quid petieritis Patrē in nomine meo, dabit vobis* Propterea Eccleſia omnem ſuam orationem concludit, *Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum* Sed & ipſe Chriſtus ac Pater æternus vult Mariam honorari à nobis honore ſpeciali, eam obſecrando, vt quæ ſaluti noſtræ ſunt conducibilia & neceſſaria, nobis impetret ſuâ oratione & patrocinio, quia per manus eius vult ea nobis donare, vt tradunt Sancti Patres. Propterea nos ſic monet S. Bernardus: *Altius intueamini Fratres, quanto devotionis affectu Mariam à nobis voluerit honorari, qui totius boni plenitudinem poſuit in Maria, vt proinde ſi quid ſpei in nobis eſt, ſi quid gratiæ, ſi quid ſalutis, ab illa noverimus redundare.* Defluunt ergo per manus Mariæ ad nos dona cæleſtia, & per illam vult nos ea Filius petere, quia per illam decrevit dare. Qui per ipſam ad nos deſcendit, & in noſtram miſeriam venit, vult & nos per ipſam in ſuam venire gratiam. Sanctus Bernardus: *Per te acceſſum habemus ad Filium, ô benedicta inventrix gratiæ, genetrix vitæ, mater ſalutis, vt per te nos recipiat qui per te datus eſt nobis.* Hæc eſt paſſim doctrina Sanctorum. Hinc S. Germanus Patriarcha Conſtantinop. hom. de Zona & Faſciis Virg. ſic Deiparam alloquitur emphaticè:

Serm. de Nat. Virgin.

Serm. 1. de Adventu.

Nullus eſt qui ſaluus fiat niſi per te ô ſanctiſſima!

Nullus qui liberetur à malis niſi per te ô puriſſima!

Nullus eſt cui donum concedatur niſi per te, caſtiſſima!

Nemo cuius divina miſereatur gratia niſi per te ô Virgo nobiliſſima!

Fruſtra hæretici cultum & invocationem B. V. impugnant & impediunt.

Quid luculentius pronuntiari poteſt pro honore Virginis, cui lippis & iniquis oculis adeò invident calumniatores noſtri hæretici, eius invocationem exterminare conantes, eiuſque cultum obſcurare? Sed fruſtrà contra lucem Lunæ noſtræ canes iſti latrant fruſtrà aves & filios lucis, hanc Lunam honorantes, & eius laudes decantantes, infeſtant hæ Noctuæ vlulantes. Fruſtrà (iterum repeto) Pallium laudis & honoris quo Sponſa iſta à Sponſo ſuo & conſodalibus exornata eſt, ei auferre conantur. Fruſtra flumen calumniatum ex ore ſuo emittunt, vt abſumant & abſorbeant laudem huius Mulieris Stellis coronatæ, toto Orbe reſonantem. Fruſtrà aperiunt in cælum os ſuum blaſphemum contra Deum, & eius ſacrum Tabernaculum contra Mariam & Chriſtum. Ringantur quantum voluerint; velint, nolint, audient ex ore Eccleſiæ, ex ore puerorum & plebis promiſcuæ illud: *Sancta Maria Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus nunc & in hora mortis noſtræ.* Audient & illud Paſchalis noſtræ Antiphonæ ad Mariam directum:

ORA PRO NOBIS DEUM ALLELUYA.

Verſiculus hic à S. Gregorio adiectus.

Hoc ex ſpiritus inſtinctu adiecit S. Gregorius, Pontifex ſapientiſſimus & pientiſſimus, adiecit, inquam, Harmoniæ Angelicæ cælitus reſonanti, vt Deiparæ Mariæ populum ſuum afflictum pio affectu commendaret. Quod ex eo tempore eodem pietatis affectu Eccleſia non deſinit repetero, & filijs ſuis vt idem faciant, commendare. Quaſi diceret cum S. Bernardo: *Totis medullis cordium, totis præcordiorum affectus, Mariam hanc veneremur, quia ſic eſt voluntas eius, qui totum voluit nos per Mariam.* Commendatur ergo nobis hic Mariæ pia invocatio, vt eius experiamur auxilium & patrocinium, quandoquidem apud Deum eſt potentiſſimum, erga nos promptiſſimum, erga omnes ad ſe recurrentes ampliſſimum & vniverſaliſſimum.

Patrocinium B. V. apud Deum eſt potentiſſimum quia eſt ipſa Regina.

3. Reg. 2.

1. quidem apud Deum potentiſſimum eſt, quia ipſa Regina eſt, quæ apud Regē omnia poteſt impetrare, immò & Regis Mater eſt, qui nihil ei vult negare. Ipſi enim idem dicitur à Filio quod dictum eſt Berſabeæ à Salomone Rege: *Pete Mater mea, nō enim fas eſt vt avertam,* id eſt confundā, *faciem tuā* Ipſi Thronus à dextris Filij conſtituitur, vt eius potentia & auctoritas oſtendatur. Ipſi communicatur à Filio poteſtas in terra & in cælo, eiuſq; oratio & patrocinium fundatur non ſolùm in pura miſericordia Dei, ſed etiam in iuſtitia & quadam æquitate naturali, quâ tenetur Filius Matrem exaudire; & quidem talem Matrem, quæ nullum pro illo obſequium detrectavit, ſed omne amoris officiū ad extremum vſq; ſpiritum ſemper exhibuit. An non ergo æquum eſt & iuſtum, vt Filius idem præſtet Mater? An poterit eſſe repulſa, vbi tot

ſunt

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN